

Halden kommune

Arkivkode: 151
Arkivsaksnr: 2017/611-16
Journal dato: 08.12.2017
Saksbehandler: Cathrine Gjessing

Utvalgssak

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet		
Kommunestyret		
Hovedutvalg for administrasjon		
Hovedutvalg for helse, omsorg og sosiale tjenester		
Hovedutvalg for undervisning og oppvekst		
Hovedutvalg for samfunnsutvikling og kultur		

Utsendte vedlegg

1	2 Fellesinntekter
2	3 Fellesfunksjoner
2	4 NAV
3	5 Sentraladministrasjon
4	7 Kultur og Idrett
4	6 Undervisning og oppvekst
6	8 Helse og Omsorg
8	9 Teknisk
9	10 Eiendom
10	11 Oversikt pr. enhet

Medsaksbehandlere

<Kommunalsjefer>	<Alle kommunalavdelinger>	<Tekst og tall fra respektive områder>
<Økonomirådgivere>	<Avdeling Økonomi>	<Bistand i økonomiarbeidet>

Økonomirapport pr. november 2017

Denne saken er utredet etter prinsippet for fullført saksbehandling.

Sammendrag av saken:

Økonomirapport pr. november viser en positiv prognose på 52,5 mill.kr. Av dette er 35,3 mill. kr. relatert til fellesinntektene og 17,2 mill.kr relatert til drift. I driftsåret 2017 skal det dekkes inn 35 mill. kr. i gjeld i henhold til forpliktende plan, denne er innarbeidet i prognosene. Det samme er en avsetning av merinntekt fra økt eiendomsskatt på 22 mkr.. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett ble skattevekst for 2017 anslått til 3,3 % og tall pr. november viser at det allerede er oppnådd en vekst på 4,4 % på landsbasis. For Halden sin del ligger man, akkumulert pr. november, an til en vekst på 3,6 %. Denne vekstraten må sees opp mot skatteutjevningsordningen hvor skattesvake kommuner blir utjevnet opp mot landsgjennomsnittet. Totalt viser prognosene knyttet til skatt og skatteutjevning 20,3 mkr mer enn budsjettet.

Usikkerhet i skatteprognosene er heftet til skatteinnngang for desember, denne er likevel svært liten sammenlignet med de foregående skatteoppgjørene og vil ikke ha stor virkning på de endelige regnskapstall for fellesinntektene.

Rådmannens innstilling:

1. Økonomirapporten tas til etterretning

Saksutredning:

Bakgrunn

Vurderingskriterier

Følgende kriterier anses som vesentlige for vurdering av saken:

☒	Økonomiske forhold	☐	Juridiske forhold
☐	Personalspørsmål	☐	Organisasjonsspørsmål
☐	Betydning for næringsutvikling	☐	Betydning for miljøet
☐	Betydning for eiendomsforhold	☐	IKT og innovasjon
☐	Forhold som gjelder barn og unge	☐	Forhold som gjelder eldre
☐	Forhold som gjelder universell utforming	☐	Forhold som gjelder folkehelsen
☐	Forhold som gjelder samfunnsikkerhet/beredskap	☐	Annet:

Kommunestyret vedtok 15.12.2016 i sak PS2016/144 for 2017:

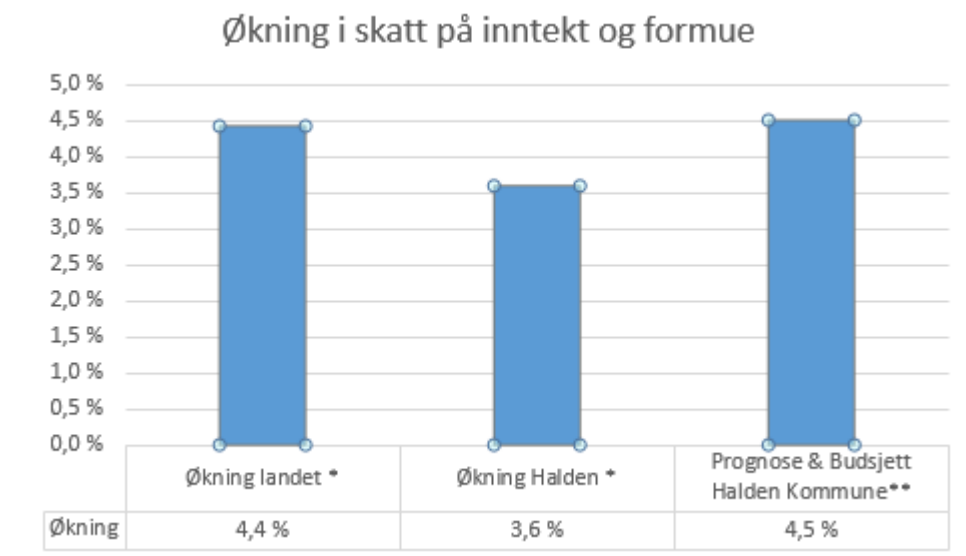
«.....4. Rådmannen skal påse at rammer og vedtak følges opp og rapporterer månedlig sektorenes økonomi samt fremdrift på innsparinger og andre tiltak til formannskapet og kommunestyret...»

Økonomirapport per november 2017

Rådmannen fremlegger med dette økonomirapport pr. november, som viser et tallmessig mindreforbruk på 52,5 mill. kr. Rådmannen har i hele år hatt balanse som overordnet mål og det er realistisk å tro på et godt positivt driftsresultat ved utgangen av året. Inneværende år har vært krevende. Prognosen som fremlegges viser at organisasjonen er på rett vei med bakgrunn i det systematiske arbeidet som er lagt ned for å sikre god økonomistyring, sunn økonomi, gode tjenester og et handlingsrom for fremtiden. Økningen i eiendomsskatt fra 2016 til 2017 på ca. 22 mill.kr er i prognosen satt til disposisjonsfond og ikke benyttet i drift.

Tall i mkr	Årsbudsjett, opprinnelig	Årsbudsjett, inkl. endringer	Årsprognose pr. nov	Prognoseavvik pr. nov
Fellesinntekter	-1 508,3	-1 506,2	-1 541,5	35,3
Fellesfunksjoner	5,9	-0,8	-0,3	-0,5
Sentraladministrasjon	115,3	115,6	114,3	1,3
NAV	57,3	57,3	56,0	1,3
Undervisning og oppvekst	618,3	617,7	612,7	5,0
Helse og omsorg	599,2	603,2	596,3	6,9
Teknisk	70,5	71,3	68,0	3,3
Kultur og idrett	41,8	41,9	41,9	-
VAR og Havn	-	-	-	-
Totalt	-0,0	0,0	-52,5	52,5

Fellesinntekter

De to første indikatorene i tabellen over viser vekst i skatteinntekter sammenlignet med fjoråret. Den første indikatoren viser skattevekst på landsbasis hittil i år på 4,4 % mens den andre viser akkumulert skatteinntekt på 3,6 % for Halden kommune sammenlignet med fjoråret. Siste indikator viser at prognosen for 2017 ligger an til en differanse på 4,5 % sett i forhold til budsjetterte skatteinntekter for året. Alle tall omfatter rene skatteinntekter og har ikke med seg elementet skatteutjevning. Det er sterk korrelasjon mellom skatteinntekter og skatteutjevning og en positiv økning i skatteinntekter kan slå ut i en lavere inntekt enn antatt i utjevningen. Utjevningen bokføres i hht kostra regelverket sammen med rammetilskuddet.

For november 2017, isolert sett, viser skatteveksten en økning på 6,2 prosent samlet for kommunene mot samme periode i fjor hvilket er langt over tidligere antatt prognose. For Halden kommune, som nå har en relativ skatteandel på 78,7 % er økningen på 3,6 %. Forskuddstrekk fra arbeidsgivere utgjør hovedtyngden av skatteinntektene.

Nå når det nå kun gjenstår en måned av året, og tilnærmet 100% av skatteinntektene har kommet inn er det ikke lenger tvil om at 2017 har vært et år med sterk skattevekst. Prognosen pr. november er heftet med usikkerhet rundt en ev. skatteinngang i desember med ev. tilhørende skatteutjevning. Som nevnt er det sterk korrelasjon mellom skatteinntekter og inntektsutjevning, det er derfor vanskelig å gi noe sikkert anslag for desember med tanke på netto skatteinngang, men denne er likevel svært liten sammenlignet med de foregående skatteoppgjørene og vil ikke ha stor virkning på de prognosetallene.

Renteutgifter

Renteutgiftene for kommunens samlede låneportefølje er pr. november prognostisert til et positivt prognoseavvik på ca. 12,4 mill. kr. Dette med bakgrunn i et fortsatt lavt rentenivå, samt at fremdriften på investeringsprosjektene, og der i gjennom forskjøvet tidspunkt for låneopptakene, har medført lavere renteutgifter enn antatt. Renteinntekter fra selvkostområdene samt avsetning til renteforpliktelser som forfaller på nyåret er innarbeidet i prognosene. Renteutgiftene knyttet til trekkrettigheten på driftskontoen prognostiseres også lavere på grunn av en bedre likviditet enn budsjettert.

Renteinntekter

Som følge av et lavere rentenivå enn budsjettert er mottatte renter fra startlånsordningen redusert med 2 mkr i prognosen.

Utbytte

Østfold Energi's generalforsamlingen vedtok tidligere i år et utbytte til eierne på 30 mill. kr. Halden kommune eier 7,14% av aksjene og fikk utbetalt et utbytte på 2,1 mill. kr. I tillegg har kommunen mottatt kundeutbytte fra Gjensidige. Totalt ble 2,5 mill. kr. vedtatt avsatt til fond i 2. tertialrapport.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatten prognostiseres til et positivt avvik på ca. 0,70 mill. kr. Hovedsakelig som følge av utfakturert skatt fra nye skatteobjekter/justerte takster. Prognosen kan sies å være tilnærmet lik endelig, da siste termin for 2017 nå er utfakturert.

Fellesfunksjoner

Fellesfunksjoner prognostiserer et merforbruk på 0,54 mill. kr. Hovedsakelig som følge av økte utgifter knyttet til AFP kostnader som er noe høyere enn budsjettet, samt en uteglemt inntektsføring av OU-midler i 2016. Utover dette inneholder området budsjettmidler til fellesanliggender som årsavgifter, forsikringer, kontingenter og avskrivninger. Det er ikke prognostisert nevneverdige avvik på disse fellesområdene.

Sentraladministrasjon

Sentraladministrasjonen prognostiserer et mindreforbruk på 1,24 mill. kr. ved året slutt. Bruttolønn viser et mindreforbruk på 0,3 mill. kr. som følge av vakant stilling deler av året. Det prognostiseres andre driftsutgifter ut over budsjett. Dette knytter seg blant annet til Edb/It-utstyr, ICA-Østfold, kursutgifter, porto og mva. Det prognostiseres videre merinntekter som følge av ulike forhold knyttet til blant annet bruk av fond og mva.

NAV

Regnskapsrapporten for november viser et mindreforbruk totalt sett på 1,3 mill. kr. Det er blant annet økte inntekter fra «Rett ytelse» og et mindreforbruk på lønn til personer i kvalifiseringsprogrammet som bidrar til dette resultatet. Det er også innvilget 800.000 fra IMDI til et tilrettelagt opplegg for en ressurskrevende bruker. Øremerkede midler som ikke er benyttet overføres til 2018. Halden kommune er tildelt 610.000 til utvikling av sosialtjenester i NAV. Prosjektmidlene er tildelt via fylkesmannen og har til hensikt å se nærmere på boligstandard og gjennomstrømming. Prosjektet og ubenyttede midler overføres 2018.

Undervisning & Oppvekst

Prognosen viser at kommunalavdelingen totalt går mot et mindreforbruk på snau 5 mill. kr. ved årets slutt. Noen enheter har utfordringer med å tilpasse tjenestetilbudet i henhold til tildelt ramme. Dette er innarbeidet i prognosen. Avvikene er dekket inn via ekstraordinære inntekter og mindreforbruk på andre enheter.

Kultur & Idrett

Enheten prognostiserer balanse ved årets slutt. Det mindreforbruket på 1,4 mill. kr. innenfor netto lønn er knyttet til vakanser der rekrutteringsprosessen har tatt lengre tid enn forventet. Merforbruket på andre utgifter på om lag 4,2 mill. kr. skyldes i stor grad ikke budsjetterte spillemidler på 3,5 mill. kr., som må sees opp mot tilsvarende inntekter.

Helse & Omsorg

Kommunalavdelingen rapporterer om et mindreforbruk på 6,9 mkr for 2017. Dette skyldes i det vesentligste merinntekter som følge av inntektsoptimalisering på flere områder, samt ekstraintekter for ressurskrevende brukere. Flere av inntektene er engangsinntekter i 2017. Utgiftssiden har ikke økt tilsvarende inntektsøkningen, og det har gjennom hele 2017 vært stort fokus på å holde budsjetter i alle enheter. Tjenesten jobber kontinuerlig om å drifte så effektivt som mulig. For øvrig kan små endringer i tjenestevolum gjøre store økonomiske utslag, og et

mindreforbruk på 6,9 millioner tilsvarer ikke mer enn 1-2 ressurskrevende brukere med bistand 24/7. Marginene anses således svært knappe til tross for prognostisert mindreforbruk i denne størrelsesorden.

Teknisk

Teknisk kan pr. november 2017 rapportere om en prognose som tilsier et mindreforbruk på 3,3 mill. kr. Dette er en vesentlig forbedring av prognosen fra forrige rapportering. Årsaken til forbedringen ligger på flere områder, men i hovedsak gjelder det ubrukte lønnsmidler på kommunalsjefens område samt at inntektsnivået er høyere enn prognostisert på næringsdelen på Rokke avfallsplass. Avdelingen melder om, tross mindreforbruk totalt sett, utfordringer innenfor vei og park med merforbruk på henholdsvis 0,9 mill. kr. og 1 mill. kr. Positivt resultat på Rokke Avfallsplass på nærmere 4,6 mill. kr. hjelper avdelingen i motsatt retning og ender på en positiv prognose.

Eiendom

Avdelingen rapporterer pr. november om et merforbruk i størrelsesorden 0,66 mill. kr. Dette er i hovedsak knyttet til flere mindre avvik og det er ingen store endringer siden forrige rapportering.

VAR

På selvkostområdene rapporteres det pr. november om et merforbruk på 0,5 mill.kr. Dette er stort sett i tråd med budsjett da det er planlagt bruk av eldre fondsmidler både innenfor området for vann og renovasjon. Foreløpig ligger området for vann an til et bruk av fond på ca. 1,6 mill. kr. og renovasjon ca. 0,56 mill. kr. For området for avløp ligger det an til en avsetning til fond tilsvarende 2,7 mill.kr. Hovedårsak til dette er at vi nå kjører slam fra avløpsrensaneanlegget til Rokke avfallsanlegg for mellomlagring i stedet for til Lindum for behandling.

Brutto lønnsutvikling

Tabellen under viser forbruk på fast og variabel lønn under respektive kommunalavdelinger/-områder, og hvordan disse er forbrukt i forhold til periodisert budsjett, samt prognose.

Artsgruppe 10 Lønn til fast ansatte, også tillegg som kveld, helg, natt og helligdag.

Artsgruppe 20-40 Variabel lønn som vikarutgifter, ekstrahjelp og overtid.

Artsgruppe 70 Fast lønn – vedlikehold. (hovedsakelig knyttet til fordelingskapitler)

Artsgruppe 75 Lønn Renhold

Omr.	Artsgr.	Artsgrp.navn	Akk.regn	Budsjett	Prognose	Avvik årsprognose
NAV	10	Fastlønn	13 591	16 209	15 214	-994
	20-40	Variabel lønn	8	20	10	-10
SUM Sentraladm. inkl. NAV			13 599	16 229	15 224	-1 004
Sentraladm.	10	Fastlønn	29 121	67 301	67 058	-243
	20-40	Variabel lønn	424	1 420	1 490	70
SUM Sentraladm. inkl. NAV			29 545	68 721	68 549	-173
Undervisning og oppvekst	10	Fastlønn	295 293	329 930	326 173	-3 758
	20-40	Variabel lønn	18 348	14 300	21 086	6 786
SUM Undervisning og oppvekst			313 641	344 230	347 258	3 028
Helse og omsorg	10	Fastlønn	373 835	410 357	410 925	569
	20-40	Variabel lønn	73 313	73 928	78 829	4 901
	75	Renhold	4 795	5 117	5 207	90
SUM Helse og omsorg			451 943	489 401	494 961	5 560
Kultur & Idrett	10	Fastlønn	11 442	13 855	12 782	-1 073
	20-40	Variabel lønn	706	560	848	288
SUM Kultur & Idrett			12 148	14 414	13 630	-785
Teknisk	10	Fastlønn	55 537	61 727	61 071	-655
	20-40	Variabel lønn	2 235	1 459	2 308	849
	70	Fastlønn vedlikehold	7 018	7 235	7 333	98
SUM Teknisk			64 790	70 420	70 712	292
Halden Kommune	10	Fastlønn	765 229	883 169	878 009	-5 160
	20-40	Variabel lønn	95 025	91 666	104 561	12 894
	70	Fastlønn vedlikehold	7 018	7 235	7 333	98
	75	Renhold	4 795	5 117	5 207	90
	Sum Fast og variabel lønn			872 067	987 187	995 109

Undervisning & Oppvekst

Undervisning & Oppvekst har et mindreforbruk på fastlønn. Årsaken til dette er sammensatt; det er et vesentlig mindreforbruk innenfor barnevernet/Familiens hus, som bl.a. skyldes at noen tilsetninger har trukket noe ut i tid. På den annen side er det et noe lavere merforbruk på skole.

Når det gjelder merforbruket på variabel lønn skyldes dette økte utgifter til vikar i forbindelse med sykdom og fødselspermisjon, i hovedsak innenfor skole. Dette må sees opp mot økte inntektsrefusjoner. I tillegg kommer økte vikarutgifter knyttet til kurs og lønnet permisjon, som må ses opp mot statlige inntekter knyttet til videreutdanning av lærere. Videre viser engasjementer og ekstrahjelp et merforbruk. Det samme gjelder i noen utstrekning for postene andre vikarutgifter og diverse tillegg.

Helse & Omsorg

Merforbruket på Helse & Omsorg på fastlønn skyldes blant annet at tiltak bolig for eldre har en forsinket oppstart og Hjemmebaserte tjenester har en utøkning etter plassering av innsatt i overgangsbolig ved Kriminalomsorgen samt at lønnsoppgjøret fikk en lavere belastning enn budsjettet. Når det gjelder variabel lønn er forklaring at Halden helsehus har et stort volum av utskrivningsklare pasienter fra sykehuset samtidig som flere enheter har høyt sykefravær og gir økninger på vikar og overtid. Langtidsfravær vil gi en økt inntekt på refusjon.

Teknisk

Teknisk avdeling rapporterer om et netto avvik på ca. 0,3 mill. kr. Mindreforbruk innenfor fastlønn er i hovedsak relatert til stilling i stab på område til kommunalsjef. Prosessen rundt

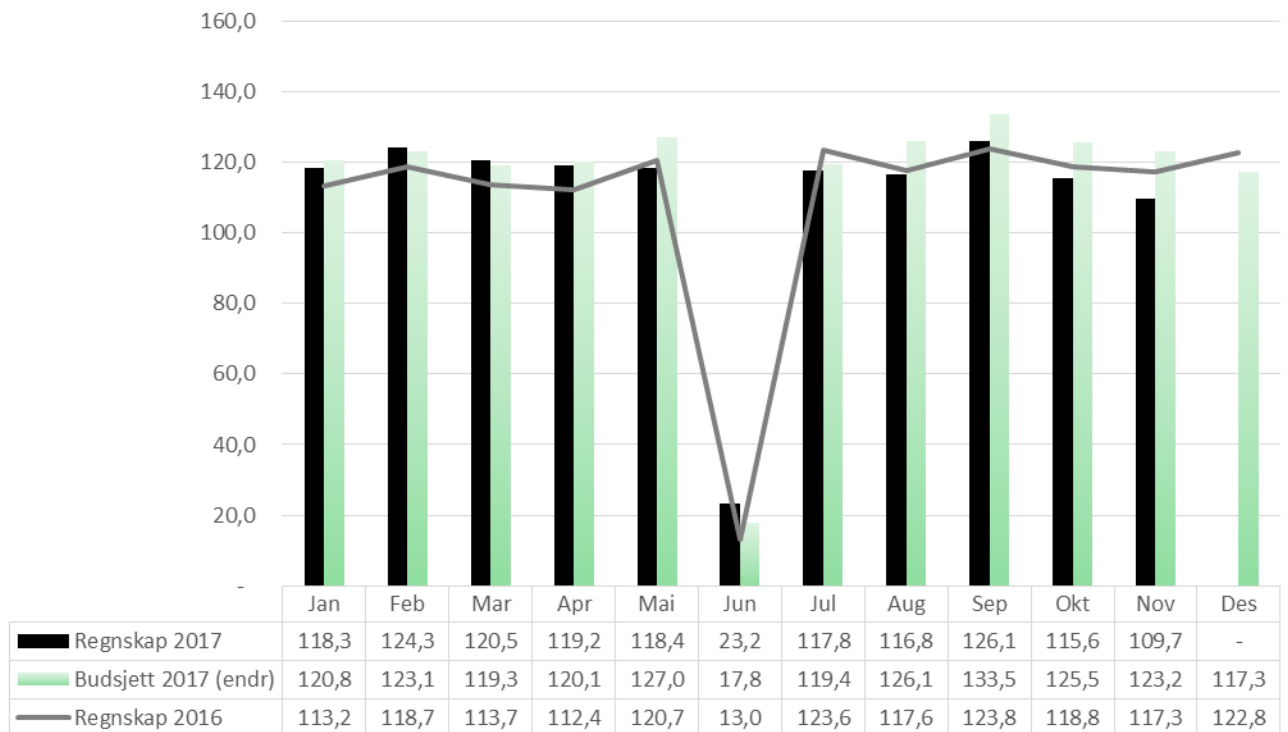
ansettelse er i gang og det vil bli komme på plass noen her tidlig 2018. Det er i tillegg noe mindreforbruk som følge av at man i en periode ikke har hatt fagleder på havn, prosessen med å erstatte fagleder er i gang og det vil komme noen på plass etter nyttår.

På den andre side er det noe merforbruk på Sommerro som følge av at man har ansatt to nye rørleggere uten at dette er tatt høyde for i budsjett. Disse blir dekket inn fra avløpssektoren og ev. merforbruk der belastes fondsmidler.

Innenfor variabel lønn er det et merforbruk som følge av vikarbruk, hovedsakelig innenfor Brann pga lengre sykefravær/ulykker samt overtid innenfor park og vei.

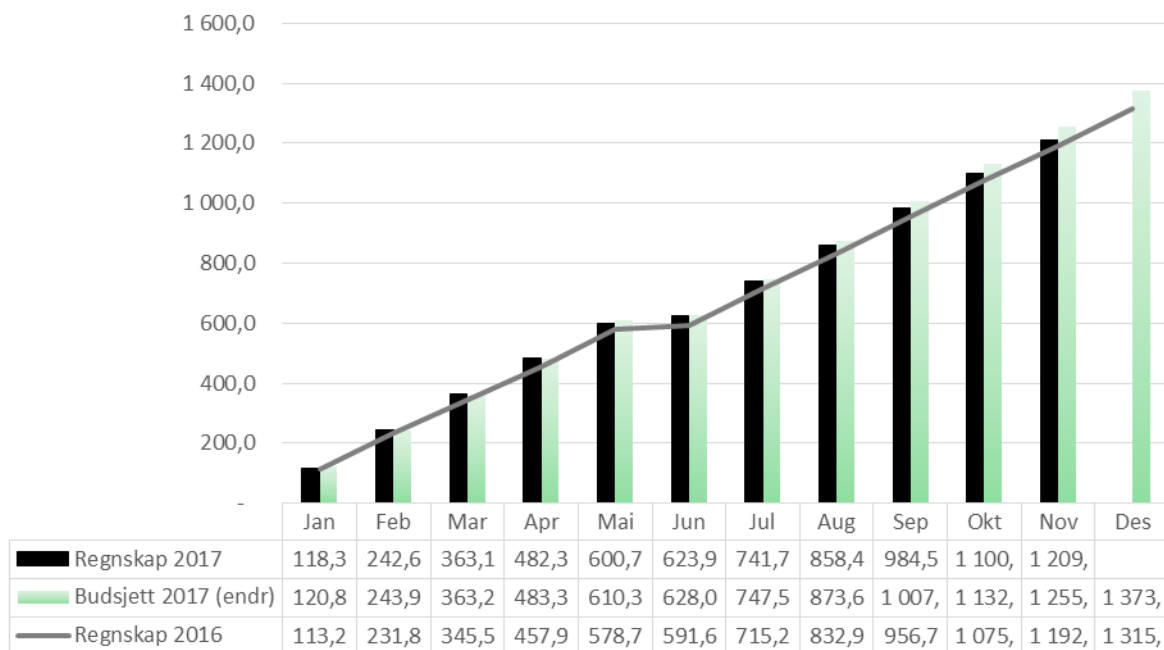
Gruppe 70 – vedlikehold fastlønn. Gjelder ansatte på Sommerro der noen lønnes på 10100-fastlønn og noen på 10700- fastlønn vedlikehold. Dette merforbruket er da relatert, i hovedsak, til overtid på vei og park for de som lønnes på 10700.

Utvikling brutto lønn, mnd

Den lave belastningen i november skyldes pensjonsføringen som følge av lønnsoppgjør og medfølgende etterbetalingen. Dette vil bli korrigert i desember eller i forbindelse med årsoppgjøret.

Utvikling brutto lønn, hiå

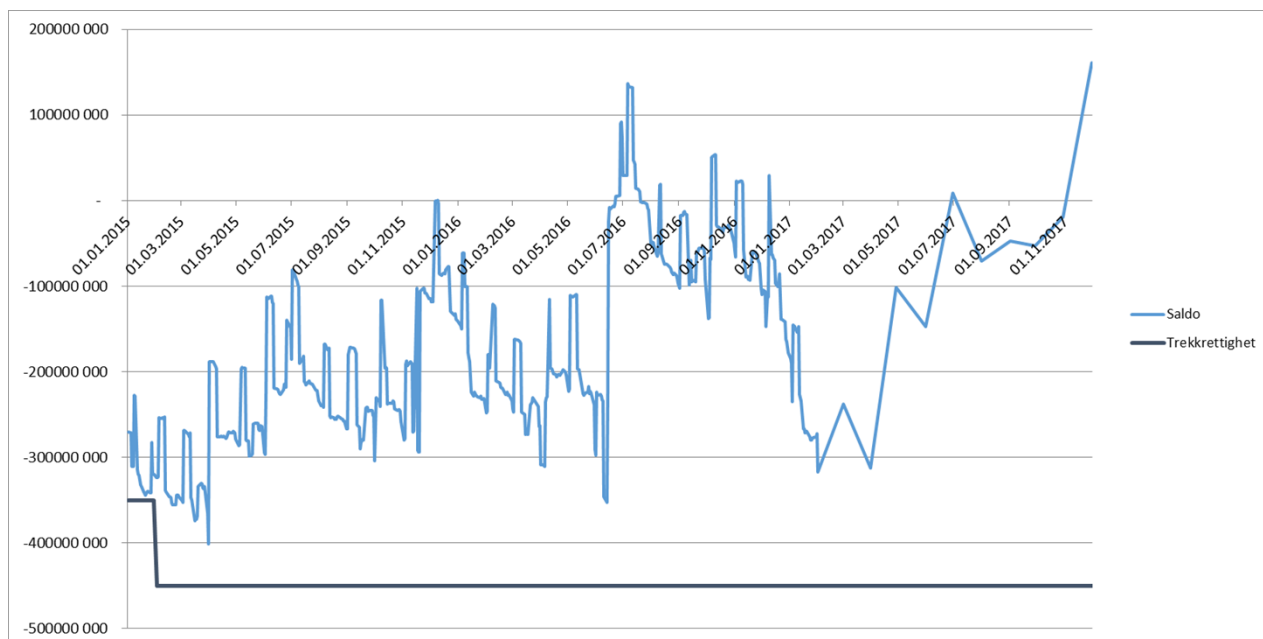

Summering av prognose og avvik, eks. VAR OG HAVN

Periode 11/17	Regnskap	Årsbudsjett, opprinnelig	Årsbudsjett, inkl. endring	Årsprognose	Prognoseavvik
Fellesinntekter	-1 595,6	-1 508,3	-1 506,2	-1 541,5	35,3
Brutto lønn	1 192,8	1 333,1	1 352,7	1 360,6	-7,8
Refusjoner	-54,9	-53,9	-54,3	-62,3	7,9
Netto lønn	1 137,9	1 279,3	1 298,4	1 298,3	0,1
Andre utgifter	649,3	762,3	768,2	800,8	-32,6
Andre inntekter	-413,2	-533,3	-560,4	-610,2	49,8
Totalt	-221,6	-	-0,0	-52,5	52,5

Likviditet

Grafen under viser saldo på konsernkonto og bruk av trekkrettigheten fra 1.1.15 og hittil i år. Gjennomsnittlig bruk av trekkrettighet fra 01.01.15 og frem til i dag er ca. 150,1 mill. kr, mens gjennomsnittlig trekk hittil i år er på 95,9 mill. kr. og en klar forbedring fra tidligere. Hittil i år har kommunen hatt 38 dager med positiv saldo på konsernkonto! Ut fra grafisk fremstilling kan en se klare tendenser der rammetilskudd mottas samt når lønn utbetales. I løpet av 2017 er det tatt opp nye lån på hhv. 71,2 mill.kr pr. april, 72 mill.kr pr. august og et nytt pr. november på 250 mill.kr. Dette vises grafisk som en forbedring i likviditeten. Sett opp imot fremdriften innenfor investeringsprosjekt ser det ut til at vi vil bruke det meste av disse lånemidlene ved årsoppgjør av investeringsregnskapet.

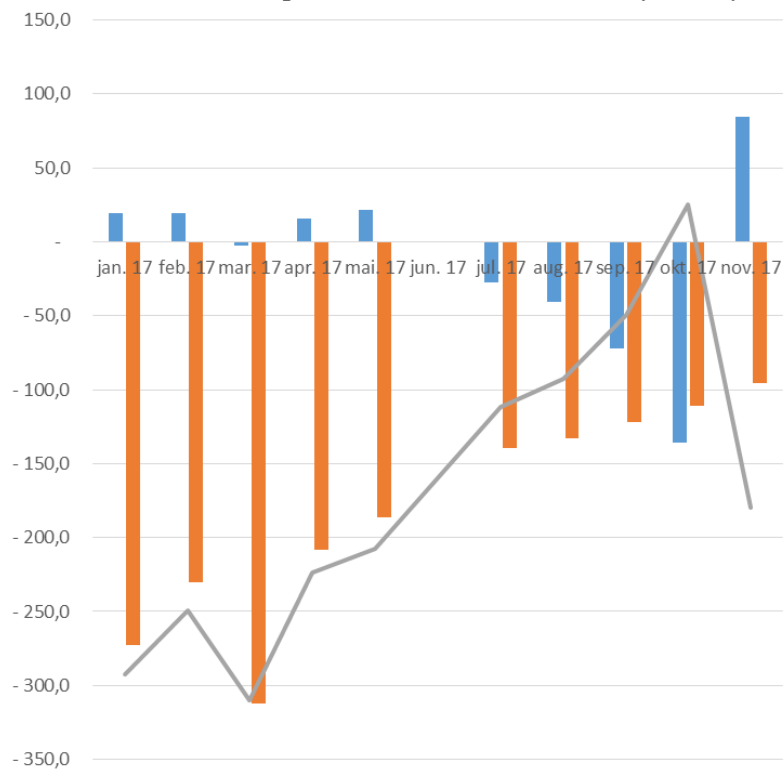

Ubrukte lånemidler er inkludert i grafen ovenfor. Pr. november utgjør ubrukte lånemidler 84,2 mill.kr, der 11,7 mill.kr er ubrukte lånemidler startlån og 1,3 mill.kr er tilknyttet lånemidler til havn. Ubrukte midler i tilknyttet investeringer er 71,2 mill.kr. Rådmannen tok i november opp et obligasjonslån på 250 mill.kr som forklarer forbedringen i likviditeten inneværende periode.

	jan.17	feb.17	mar.17	apr.17	mai.17	jul.17	aug.17	sep.17	okt.17	nov.17
Ubrukte lånemidler andre*	-	-	-	18,0	-5,2	-62,7	-60,2	-100,3	-153,9	71,2
Ubrukte lånemidler startlån	18,2	18,2	18,2	-4,0	25,2	34,0	18,2	26,8	16,7	11,7
Ubrukte lånemidler havn	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Sum	19,5	19,5	19,5	15,3	21,2	-27,4	-40,7	-72,2	-135,9	84,2

Grafen nedenfor viser likviditetstrekk korrigert for ubrukte lånemidler. Gjennomsnittlig likviditetstrekk fra januar til november 2017 korrigeres fra 95,9 mill.kr til -180,1 mill.kr hvis man hensyntar ubrukte lånemidler på 84,2 mill.kr.

Likviditet korrigert for ubrukte lånemidler (mrd kr)

	jan. 17	feb. 17	mar. 17	apr. 17	mai. 17	jul. 17	aug. 17	sep. 17	okt. 17	nov. 17
Ubrukte lånemidler	19,5	19,5	- 2,7	15,3	21,2	- 27,4	- 40,7	- 72,2	- 135,9	84,2
Gj.Snitt Likviditets trekk	- 272,9	- 230,0	- 312,6	- 208,3	- 186,4	- 139,3	- 133,1	- 121,8	- 110,7	- 95,9
Korrigert trekk	- 292,4	- 249,6	- 309,9	- 223,6	- 207,6	- 111,9	- 92,5	- 49,7	25,2	- 180,1

Dokumentet er elektronisk godkjent av:

Lars Vidar Hennem Hansen